

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2560 - 2564)

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์ การพัฒนานิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2560 – 2564)

1. การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์

- พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
- สร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อสังคมสูงวัย
- การป้องกันและควบคุมปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพเพื่อสร้างสุขภาพที่ดี
- สร้างบทบาทสถาบันสังคมและทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคม

ทิศทางแผน
พัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคม
แห่งชาติ
ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 – 2564)

แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2560 – 2579

1. แหล่งผลิต
บุคลากรที่มี
คุณภาพ
สนับสนุนการ
พัฒนาประเทศ

2. การพัฒนาศักยภาพและ
คุณภาพของบัณฑิต
เสริมสร้างความรู้และทักษะ
ทางอาชีพทั้ง Soft skill และ
Technical ที่ทันสมัยสำหรับ
เตรียมพร้อมต่อการ
เปลี่ยนแปลงในอนาคต

3. การพัฒนา
สถาบันอุดมศึกษา
ให้เป็นแหล่งวิจัยที่
ผลิตงานวิจัยชั้นนำ
และมีคุณค่าต่อการ
พัฒนา

4. การสนับสนุนการ
สร้างงานและความ
ร่วมมือกับ
ภาคเอกชนและ
ท้องถิ่น

5. การปรับปรุงระบบ
การบริหารจัดการให้
เกิดประสิทธิภาพ และ
ระบบการกำกับดูแลที่
โปร่งใส มีความ
รับผิดชอบ

6. ปรับระบบ
โครงสร้างการ
ตรวจสอบ การจัดสรร
งบประมาณ และ
ติดตามรายงานผลที่มี
ประสิทธิภาพ

แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี
ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2579)

เป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพนักศึกษา

บัณฑิตไทย
ที่พึงประสงค์ใน
ศตวรรษที่ 21

แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2560 - 2579

แผนอุดมศึกษาระยะ
ยาว 20 ปี ฉบับที่ 3
(พ.ศ. 2560 - 2579)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ
นิสิต นักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา
(พ.ศ. 2560 - 2564)

คุณลักษณะเด็กไทย
ในโลกศตวรรษที่ 21
(ความต้องการกำลังคนยุค 4.0)

3Rs x 8Cs

3Rs
Reading การอ่านออก
Writing การเขียนได้
Arithmetic การคิดเลขเป็น

8Cs

- Critical Thinking and Solving Problem** - คิดอย่างมีวิจารณญาณและ มีทักษะในการแก้ปัญหา
- Creativity and Innovation** - ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
- Collaboration Teamwork and Leadership** - ทักษะการร่วมมือและ ทำงานเป็นทีม ก้าวผู้นำ
- Cross Cultural Understanding** - ทักษะด้านความเข้าใจความต่าง ของวัฒนธรรม ต่างๆบนโลก
- Communication, Information and Media Literacy** - มีทักษะด้านการสื่อสาร, สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ
- Computing and Media Literacy** - ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- Career and Learning Self-reliance** - มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้
- Compassion** - ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

TQF:HEd

1. Ethics & Moral
2. Knowledge
3. Cognitive skills
4. Interpersonal skills & responsibility
5. Numerical analysis, communication & information technology skills

ยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ปรัชญา	บัณฑิตไทยเป็นคนดีและเก่ง เป็นกำลังสำคัญของประเทศ และเป็นพลเมืองโลกที่ดี
วิสัยทัศน์	บัณฑิตไทยเป็นพลเมืองโลกที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พันธกิจ	พัฒนานิสิตนักศึกษาให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวม ผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา Soft Skills ที่บูรณาการกับ Hard Skills อย่างสมดุล

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

การปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Approach)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การสร้างระบบนิเวศน์ที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning)

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

การสร้างระบบนิเวศน์ (Ecosystem) ของกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทั้งหมดเพื่อนำไปสู่การสนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

การสร้างคุณลักษณะ (Characters) ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยใช้เครือข่ายสถานศึกษาเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการดำเนินงาน

เป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2560 – 2564)

- มุ่งเน้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลง (Changes) ที่สำคัญ 3 ประการ คือ
- (1) การจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่สนับสนุนการเรียนรู้ผู้การเปลี่ยนแปลงในสถาบันอุดมศึกษา
 - (2) ระบบการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Education) โดยมีการบูรณาการการพัฒนาทั้ง Soft Skills และ Hard Skills อย่างสมดุล และสร้างนักพัฒนานักศึกษามืออาชีพ
 - (3) นักศึกษาที่มีคุณลักษณะ (Character) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม และมีความรู้ควบคู่คุณธรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2560 – 2564)

1. การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา Soft Skills ที่บูรณาการกับ Hard Skills อย่างสมดุล
2. การสร้างระบบนิเวศน์ที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning)
3. การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม

โครงการหลักตาม
ยุทธศาสตร์
(Flagship Projects)
เพื่อส่งเสริมสนับสนุน
ให้สถาบันอุดมศึกษา
ดำเนินการโครงการ
หลักตามยุทธศาสตร์ฯ

หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

ระบบการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม

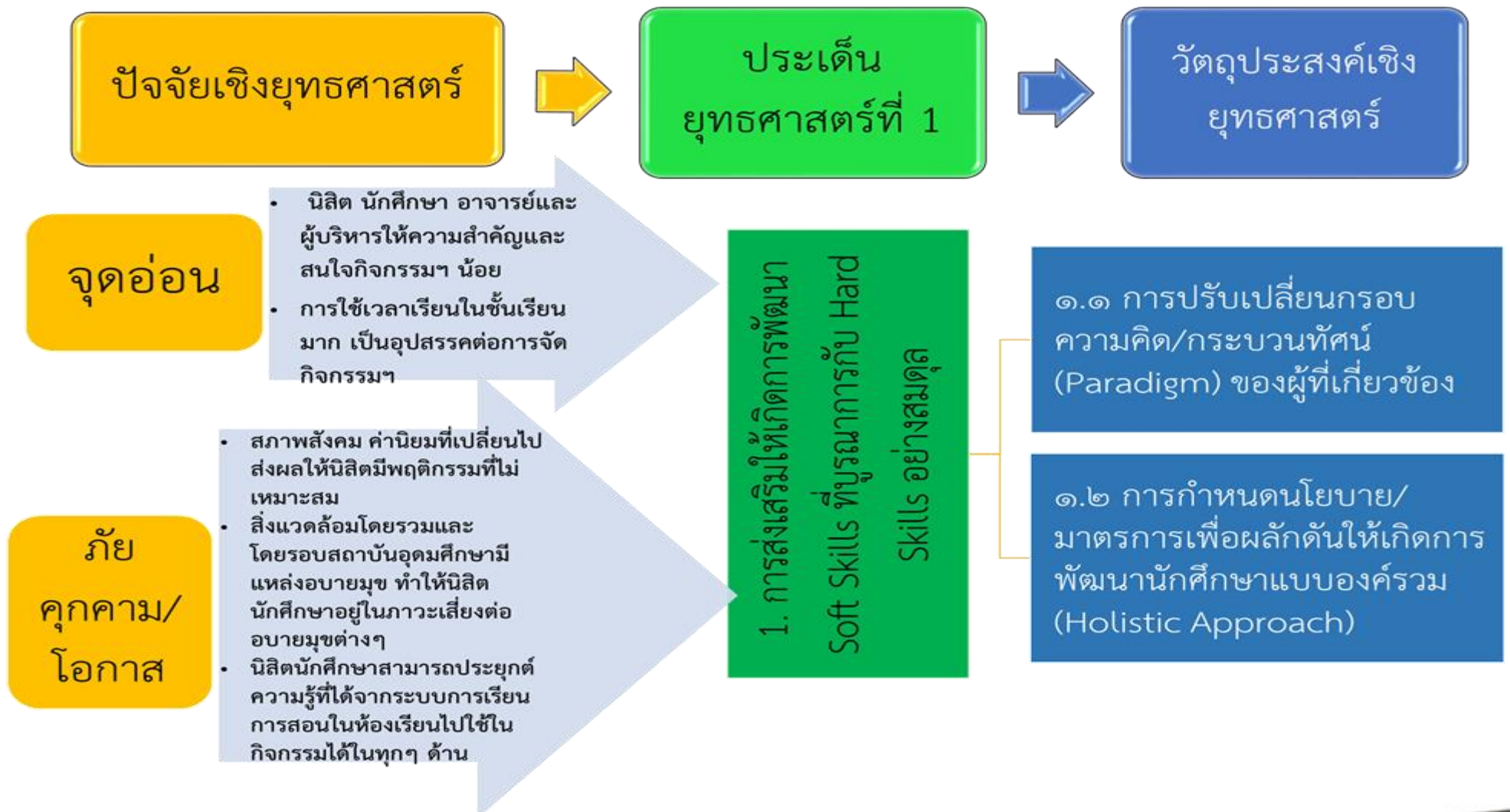
นักศึกษาที่มีคุณลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม และมีความรู้ควบคู่คุณธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา Soft Skills ที่บูรณาการกับ Hard Skills อย่างสมดุล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา Soft Skills ที่บูรณาการกับ Hard Skills อย่างสมดุล

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

1. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมและการปรับเปลี่ยนกรอบความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญของการพัฒนา Soft Skills ให้แก่นักศึกษา
2. การสร้างกลไกในการสื่อสารสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม
3. การกำหนดนโยบาย/มาตรการ หรือแนวทางในการผลักดันให้เกิดการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมหรือการบูรณาการระหว่าง Soft Skills และ Hard Skills อย่างสมดุลในหลักสูตรการเรียนการสอน (Curriculums) ของแต่ละหลักสูตร
4. การทบทวน/ปรับปรุงแก้ไขระบบ (Supporting Environment) ที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาแบบบูรณาการระหว่าง Soft Skills และ Hard Skills เพื่อปลดล็อคปัญหาข้อจำกัดในการดำเนินงานด้านการพัฒนานักศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบนิเวศที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning)

ภัยคุกคาม

- สภาพสังคม กระแสโลกาภิวัตน์ และการหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่างชาติส่งผลให้นิสิตมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตกอยู่ในโลกของวัตถุนิยม และบริโภคนิยม
- นิสิต นักศึกษามีความแตกต่างที่หลากหลายมากขึ้น
- สังคมไทยมีความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมมากขึ้น

จุดอ่อน/จุดแข็ง

- กิจกรรมฯ ไม่เป็นองค์กรที่เป็นระบบต่อเนื่อง และยั่งยืน
- การใช้เวลาเรียนในชั้นเรียนมาก เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมฯ
- นิสิตและนักศึกษาไม่มี soft skills
- มหาวิทยาลัยมีรูปแบบกิจกรรมในการพัฒนานิสิต นักศึกษาที่หลากหลาย

2. การสร้างระบบนิเวศที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning)

การสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ของกระบวนการพัฒนา นักศึกษาให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทั้งหมด เพื่อนำไปสู่การสนับสนุน การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

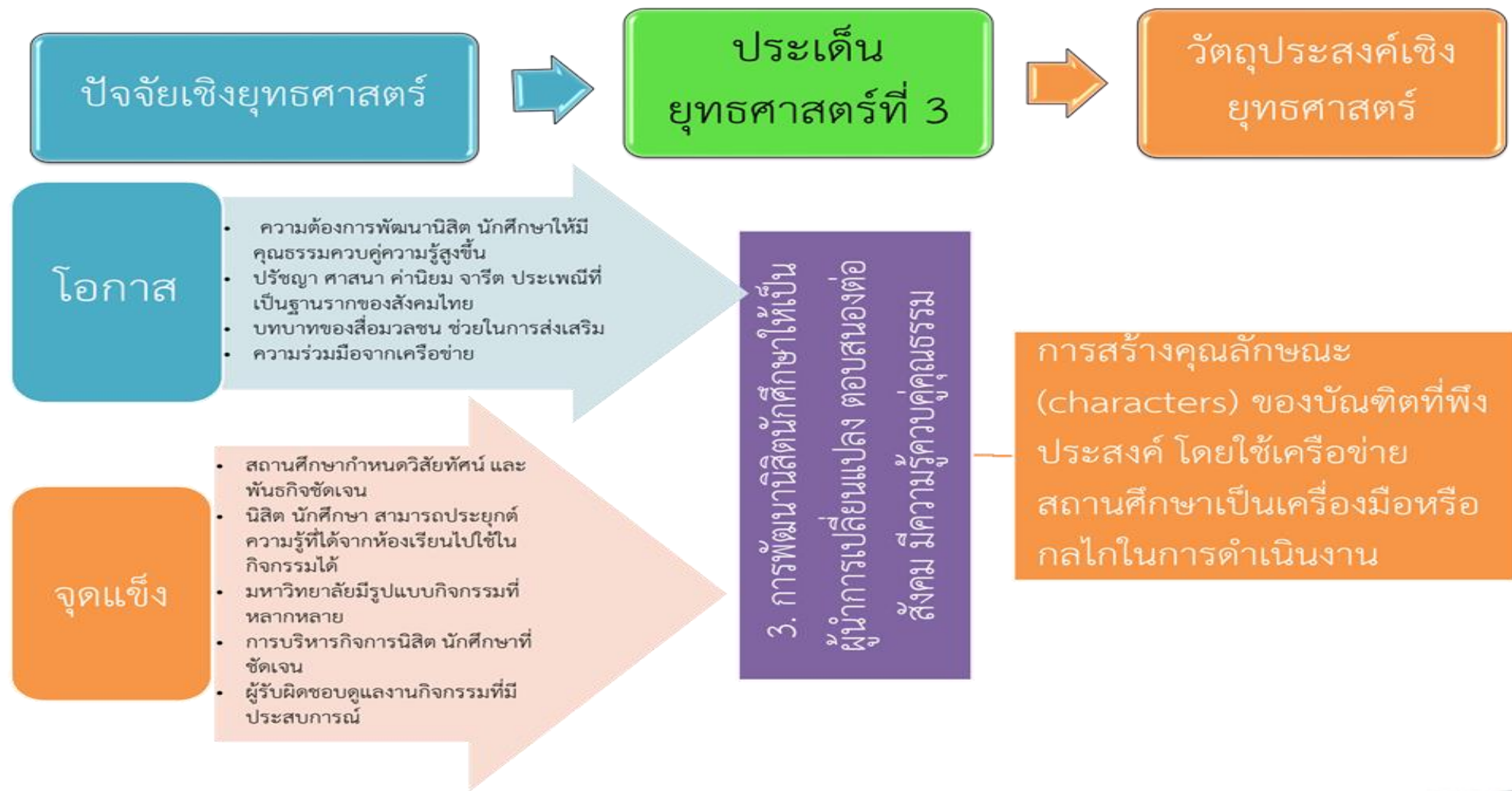
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างระบบนิเวศที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning)

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

1. ส่งเสริมให้เกิดการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum) โดยผ่านระบบการเรียนรู้ร่วมกันในสถาบันอุดมศึกษา (Social Learning System) การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการหรือภาคเอกชน และการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้
2. ปรับนโยบาย มาตรการการดำเนินการและตัวบ่งชี้ตามกรอบ TQF เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการ
3. กำหนดนโยบายหรือระบบ (Political System) ที่ทำให้เกิดการสร้างระบบนิเวศ ซึ่งประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder Engagement) ในการสร้างระบบการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง
4. ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนา (R&D) เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบบูรณาการหรือระบบการศึกษาที่สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง
5. เชื่อมโยงเครือข่าย/พันธมิตรเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ของกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้นำไปสู่การสนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ในลักษณะประชารัฐ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานดังกล่าวในทุกมิติและทุกด้านอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม มีความรู้ควบคู่คุณธรรม

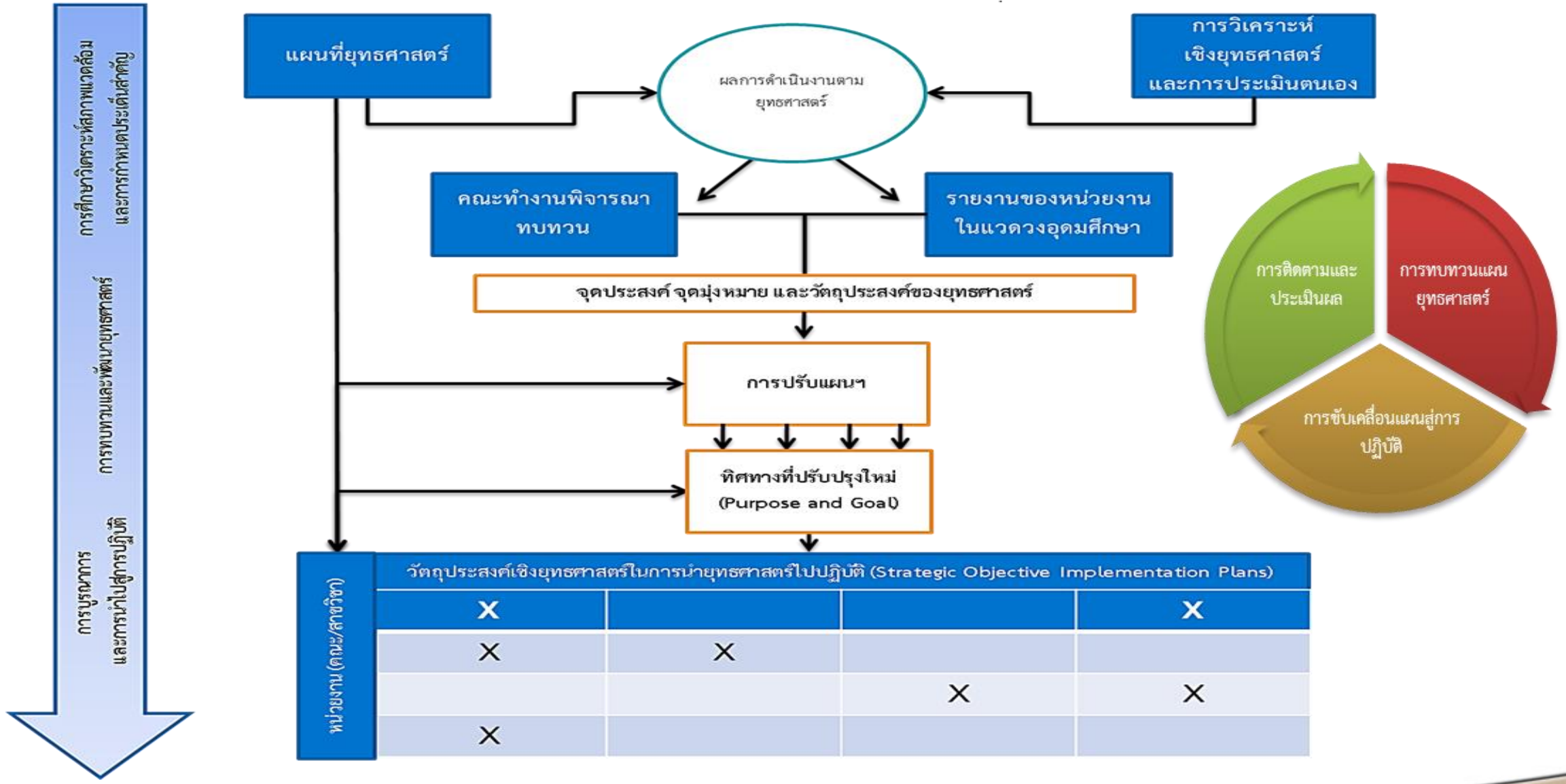
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม มีความรู้ควบคู่คุณธรรม

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

1. การใช้กลไกเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคม มีความรู้ควบคู่คุณธรรม
2. การทำให้เกิดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ (Sharing of Knowledge) ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามแนวทางพัฒนานิสิตนักศึกษาแบบองค์รวม
3. ส่งเสริมและการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินงานโครงการที่ส่งเสริมการบูรณาการทักษะหลายๆ ด้าน (Skill Integrated) ให้แก่นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งผลักดันให้กระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศและความเป็นพลเมืองโลก

กลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และทิศทางของแผนปฏิบัติงาน

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ

ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2560 – 2562)

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2563 – 2564)

- 1. สื่อสารสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมหรือการพัฒนา Soft Skills ที่บูรณาการกับ Hard Skills อย่างสมดุลให้แก่นักศึกษา
- 2. สร้างคุณลักษณะ (Characters) ของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 3. ดำเนินการเพื่อให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับสถาบันอุดมศึกษา

ส่งเสริมให้เกิดการจัดวางระบบ/กลไกพื้นฐานเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรหรือการปรับเปลี่ยนนโยบายที่เอื้อต่อการสร้างระบบนิเวศน์ของกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่การสนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

- โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนานักศึกษา (Student Development Database System)
- โครงการ Transformative Communication เพื่อการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม
- โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาในลักษณะ Skill Integrated Projects
- โครงการ National Student Development Quality Awards

- โครงการพัฒนาแนวทาง (Guideline) ในการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวมระดับชาติ (National Standard Guideline for Holistic Student Development)
- โครงการ Coaching and Mentoring System for Transformative Learning